METODICKÉ USMERNENIE TÝKAJÚCE SA MODULU M18 FINANČNÉ ÚČTOVNÍCTVO ČÍSLO 2/2022

METODICKÉ USMERNENIE K SPRÁVE ÚČTOVNÝCH OBDOBÍ PRE ÚČELY CENTRÁLNEHO EKONOMICKÉHO SYSTÉMU

Konsolidované znenie

Účtovné obdobia pre účely CES

Nutnou podmienkou pre zaúčtovanie účtovného dokladu je nielen definovaný účtový rozvrh, druhy dokladov a iné SAP objekty, akými sú nákladové strediská, finančné strediská, ale aj účtovné obdobia pre účely CES. Nejde o účtovné obdobia v zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 431/2002 o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ale o obdobia (periódy), v ktorých sa účtuje v CES. Nastavené účtovné obdobia v systéme CES dávajú možnosť používateľovi – účtovníkovi zaúčtovať doklady do obdobia, do ktorého účtovná operácia patrí.

~~Účtovné obdobia patria medzi základné nastavenia systému, ktoré umožňujú používateľovi zadávanie účtovných dokladov do informačného systému. Účtovné obdobia v systéme sa definujú na obdobie – mesiac alebo rok. Používateľ pri požiadavke úpravy účtovného obdobia musí stanoviť, či potrebuje :~~

- ~~otvorenie účtovného obdobia~~
- ~~otvorenie účtovného obdobia pre všetky účty alebo vybrané účty hlavnej knihy~~

~~Účtovné obdobia sa definujú na úrovni :~~

- ~~účtovného okruhu~~
- ~~pracovného úseku pre tie okruhy, ktoré sú členené na pracovné úseky.~~

~~Používateľ v pozícii účtovník modulu FI požiada o otvorenie účtovného obdobia správcu kapitoly. Žiadosti o otvorenie účtovného obdobia idú cez účtovníka modulu FI.~~

~~**Správa období účtovania**~~
~~Pre varianty účtovných období je možné vygenerovať oprávnenie tak, aby mohla byť správa období účtovania delegovaná na kapitolu, resp. až účtovnú jednotku/účtovný okruh. Toto oprávnenie zároveň zabezpečí, aby používateľ mohol spravovať obdobia účtovania len pre jemu pridelené varianty účtovných období.~~
~~**Správa období účtovania pre pracovný úsek**~~
~~Pre organizácie, ktoré budú používať pracovné úseky, bude doplnená možnosť spravovať obdobia účtovania vo svojom účtovnom okruhu až na úrovni pracovného úseku.~~

Účtovné obdobia v systéme sa definujú na obdobie – mesiac alebo rok. Používateľ pri požiadavke úpravy účtovného obdobia musí stanoviť, či potrebuje:

- otvorenie alebo uzatvorenie účtovného obdobia,
- účtovanie do minulosti – otvorenie z dôvodu opravného účtovania do predchádzajúceho účtovného obdobia. Po ukončení kalendárneho štvrťroka sa neodporúča účtovať do účtovného obdobia, za ktoré boli predložené finančné výkazy do Štátnej pokladnice. Účtovné obdobia, ku ktorým bola vyhotovená individuálna účtovná závierka nie je možné otvárať,
- účtovanie do bežného účtovného obdobia,
- otvorenie alebo uzatvorenie účtovného obdobia pre všetky účty alebo vybrané účty hlavnej knihy.

Podmienkou pre uzatvorenie účtovného obdobia pre všetky účty alebo vybrané účty hlavnej knihy je, že uzatváranie účtovného obdobia na úrovni iných modulov musí byť vykonané skôr, ako uzatvorenie účtovných období modulu M18 – Finančné účtovníctvo (ďalej len modul „FI“). **Modul FI uzatvára účtovné obdobia ako posledný.**

Účtovné obdobia sa definujú na úrovni:

- účtovného okruhu,
- pracovného úseku pre tie okruhy, ktoré sú členené na pracovné úseky.

1. Spôsob spracovania účtovných období

1.1. Ak správca kapitoly prešiel na CES, tak je na rozhodnutí kapitoly, či:

- bude spravovať účtovné obdobia pre svoje podriadené účtovné jednoty (účtovný okruh),
- určí organizáciu v zriaďovateľskej pôsobnosti, ktorá bude spravovať účtovné obdobia pre vybranú množinu účtovných okruhov podriadených organizácií,
- každá účtovná jednotka si bude spravovať účtovné obdobia sama. Správa účtovných období na úrovni pracovných úsekov je v kompetencii účtovnej jednotky.

Ministerstvo financií SR odporúča správcovi kapitoly, aby informoval organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti o skutočnosti, kto bude spravovať účtovné obdobia.

1.2. Ak organizácia prešla na CES, ale správca kapitoly neprešiel na CES, tak správu účtovných období vykonáva samotná organizácia.

Používateľ, ktorý bude spravovať účtovné obdobia musí mať definované role, t. j. oprávnenia, prostredníctvom ktorých bude môcť vykonávať správu účtovných období.

2. Správa účtovného obdobia

Správa účtovného obdobia je zabezpečovaná štandardnými transakciami.
Funkcionalita správy účtovných období v module FI riadi obdobia aj na úrovni modulu M19 – Nákladové účtovníctvo (CO).

Špecifické nastavenia majú :

- Modul M09 – Materiálový manažment (MM) – účtovné obdobie je potrebné nastavovať pravidelne každý mesiac. Súčasne je možné mať otvorené dve účtovné obdobia (dva mesiace po sebe). Účtovné zápisy sa môžu vykonávať iba do otvorených účtovných období.
- Modul M22 – Evidencia majetku (ďalej len „FI-AA“) – účtovné obdobie na účtovanie majetku sa otvára v module FI-AA jednorazovo na celý rok, **s možnosťou účtovania len do účtovného obdobia, ktoré je otvorené v module FI.** Napr. v module FI je otvorené účtovné obdobie 11/2023. V mesiaci 11/2023 sa zistí, že majetok mal byť zaradený v mesiaci 03/2023. V takomto prípade sa v module FI-AA stanoví referenčný dátum zaradenia v mesiaci 03/2023 (na výpočet odpisov), ale odpisy sa v module FI a FI-AA zaúčtujú kumulovanou sumou za obdobie 03–11/2023 v mesiaci 11/2023, nakoľko predchádzajúce účtovné obdobia sú v module FI uzavreté. V module FI-AA na karte majetku sa odpisy vyčíslia po jednotlivých mesiacoch.
- Modul M15 – Rozpočet (FM) a modul M10 – Predaj služieb (SD) nemá správu účtovných období a z toho dôvodu sa riadia účtovnými obdobiami definovanými v module FI.

3. Popis jednotlivých procesov na zmenu účtovného obdobia:

3.1. posúdenie požiadavky na zmenu účtovného obdobia – správca účtovných období (na úrovni správcu rozpočtovej kapitoly alebo na úrovni konkrétnej organizácie) na základe informácií od účtovníka identifikuje, či ide o:

- otvorenie alebo uzatvorenie účtovného obdobia,
- účtovanie do minulosti – otvorenie s možnosťou opravného účtovania do predchádzajúcich účtovných období alebo o
- účtovanie do bežného účtovného obdobia.

Súčasne musí identifikovať, či ide o zmenu v nastavení účtovných období pre všetky účty, vybrané druhy účtov, alebo či sú na úrovni účtovného okruhu nastavené aj pracovné úseky.

3.2. Zmena účtovných období na úrovni účtovného okruhu - v prípade, že používateľ požaduje zmenu účtovného obdobia v organizácii bez pracovných úsekov, správca kapitoly, resp. účtovná jednotka, ktorá vykonáva správu účtovných období zvolí transakciu na otvorenie a uzatvorenie účtovných období na úrovni účtovného okruhu „**FAGL_EHP4_T001B_COFI** – Otvorenie a uzatvorenie účtovných období“ priamym vyvolaním v príkazovom poli alebo cez Užívateľské menu: Finančné účtovníctvo -> Hlavná kniha -> Prostredie -> Aktuálne nastavenia -> Otvorenie a uzavretie účtovných období knihy (bližší popis je v používateľskej príručke Správa účtovných období).

3.3. Zmena účtovných období na úrovni pracovného úseku - správca účtovných období použije štandardnú transakciu na definíciu účtovných období podľa pracovného úseku „**S_PEN_05000130** - Otvorenie a uzavretie účtovných období podľa objektov priradených účtu hlavnej knihy“ alebo cez Užívateľské menu: Finančné účtovníctvo -> Hlavná kniha -> Prostredie -> Aktuálne nastavenia -> Otvorenie a uzavretie účtovných období podľa objektov priradených účtu hlavnej knihy (bližší popis je v používateľskej príručke Správa účtovných období).

3.4. Zmena roka ako napr. otvorenie roka a uzatvorenie roka v module FI-AA na úrovni účtovného okruhu – v prípade, že používateľ požaduje zmenu roka, správca kapitoly, resp. účtovná jednotka, ktorá vykonáva správu účtovných období účtovného okruhu, zvolí transakciu na zmenu, resp. uzatvorenie roka, na úrovni účtovného okruhu „**FAA_CMP** – Otvorenie a uzatvorenie roka“ alebo „**FAA_CLOSE_FISC_YEARS** - Vykonanie (nad rámec účtovného okruhu/účtovnej knihy“ priamym vyvolaním v príkazovom poli alebo cez Užívateľské menu: Evidencia karty majetku -> Periodické práce-> Ročná závierka ->FAA_CLOSE_FISC_YEARS - Vykonanie (nad rámec účtovného okruhu/účtovnej knihy) alebo FAA_CMP - Vykonanie/zrušenie.

S procesmi otvorenie roka v module FI-AA súvisí aj operácia/proces prevodu zostatkov účtov hlavnej knihy, ktoré sa vykonáva v module FI.

Otvorenie a uzavretie roka v module FI-AA musí byť zosynchronizované s procesmi riadnej individuálnej účtovnej závierky príslušnej účtovnej jednotky. Podmienkou je, že uzatváranie účtovného obdobia (účtovného roka) za evidenciu majetku, musí byť vykonané skôr, ako uzatvorenie účtovných období modulu FI, t. j. modul FI uzatvára účtovné obdobia ako posledný. V používateľskej príručke „**CES_M22_011_Ročná závierka_v1.1.docx“** je popísaný proces ročnej závierky modulu FI-AA.

*doplnené do pôvodnej verzie M18 2/2022 zo dňa 30.11.2022

V Bratislave dňa 13.02.2023